

DESATERO BUDOUCÍHO ŠKOLÁKA

POHYB – Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze. Už umím házet a chytat míč, běhat a skákat. Dovedu se sám obléci (zapnout zip, knoflíky, obléci čepici a rukavice, zavázat tkaničku). Umím správně stolovat, používat kapesník a toaletu. Svě věci a hračky dovedu uklidit na správné místo.

SAM OSTATNOST – Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování. Už umím být občas bez rodičů (u babičky, na škole v přírodě). Dovedu říci, co si myslím, s čím souhlasím a nesouhlasím, a dodržuji dohodnutá pravidla.

JAZYK A ŘEČ – Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti. Už umím správně vyslovovat všechny hlásky, rozumím většině slov, dovedu vyprávět různé příběhy a povídat si s dospělými a kamarády. Napíšu hůlkovým písmem své jméno.

MANIPULACE – Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci. Už umím pracovat se stavebnicemi, modelovat, stříhat, nalepovat, kreslit a malovat. Dovedu správně držet tužku, znám geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník). Víím, kde je vpravo a vlevo.

VNÍMÁNÍ – Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy. Už umím rozeznat barvy, velikosti, tvary a společné znaky jednotlivých věcí. Dovedu slabikovat slova, rozpoznám rozdíl mezi číslicemi a písmeny. Zním základní dopravní značky a dovedu správně zareagovat na zvukové a světelné signály.

PRAVIDLA – Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině. Už umím správně pozdravit, poprosit, poděkovat a omluvit se. Dovedu si povídat s ostatními dětmi a dospělými, umím se podělit se o hračky a sladkosti. Poznám, co si druhý přeje, a dokážu se s ním dohodnout. Beru ohled na ostatní a umím říci svůj názor. Pomáhám mladším dětem.

MYŠLENÍ – Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech. Už umím počítat na prstech a vyjmenuji číselnou řadu (v rozsahu do 5 až 10). Dovedu srovnat skupiny věcí podle počtu (o kolik je jeden větší či menší). Třídím a porovnám předměty podle barvy, tvaru, velikosti, délky a váhy. Víím, kde je nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně. Co je dříve, později, včera a dnes. Umím řešit jednoduché hádanky, slovní příklady, rébusy a labyrinty.

PAMĚŤ – Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit. Zapamatuji si, co jsem prožil, viděl a slyšel, a dokážu o těchto zážitcích vyprávět. Pamatuji si říkadla, básničky a písničky. Soustředím se na různé úkoly a dovedu je samostatně dokončit.

TVOŘIVOST – Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevoval tvořivost. Už umím pozorně sledovat děj pohádky, divadelního nebo hudebního představení. Účastním se různých zábavných programů, slavností, sportovních akcí, výstav a dovedu říci, co jsem zde viděl, slyšel a co mne zaujalo. Zním mnoho pohádek a příběhů, mám své oblíbené hrdiny. Umím řadu písniček, básní a říkadel. Dokážu zahrát krátkou divadelní roli a zúčastnit se různých her (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře).

ZNALOSTI – Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě. Už se orientuji ve svém blízkém okolí (víím, kde bydlím, kam chodím do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit, když jsem v nouzi). Víím, jak se mám chovat doma ve školce, u lékaře, v obchodě, na ulici nebo při setkání s cizími lidmi. Poznám a rozliším povolání, přístroje, dopravní prostředky, členy rodiny, rostliny a zvířata. Mám řadu poznatků o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), planetě světadily, jiné země a národy), vesmíru, ročních obdobích, počasí a cestování.

Jak můžete pomoci svým dětem

- **Věnujte dítěti soustředěnou pozornost** – při rozhovoru s ním se nezapínejte jinou činností, dejte mu najevo zájem, trpělivě je vyslechněte, projevujte vstřícnost a přívětivé chování.
- **Vyprávějte dítěti a čtěte mu** – televize či video nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.
- **Pověřujte dítě drobnými úkoly a domácími pracemi** – pěstujte tak jeho samostatnost a zodpovědnost, rozvíjíte i motoriku.
- **Rozvíjejte poznání z oblasti života lidí zvířat i rostlin** – vedle obecné informovanosti rozšiřujete i jeho slovní zásobu.
- **Vybírejte vhodné hry a činnosti, sami se do nich zapojte** – stavebnice, skládky, dějové obrázky i práce s drobným výtvarným materiálem rozvíjejí poznání a tvořivost. Vaše účast posiluje citovou zralost dítěte.
- **Upevňujte prostorovou orientaci a pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo, vpřed, za** – výrazně to ovlivňuje základy psaní, čtení a počítání.
- **Dbejte na vhodné pohybové aktivity a zdravé stravování** – příroda je velká tělocvična, prospěje i vám.
- **Trénujte změny denního režimu související se školní docházkou** – ranní vstávání, odbourávání odpoledního spánku, čas pravidelného ukládání k večernímu spánku zmírní každodenní stres pro děti, zákonné zástupce i pedagogy, připravujte dítě na to, co ho čeká nového v době školní docházky.
- **Vytvářejte sociální situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi** - uplatňovat základní společenská pravidla při jednání s lidmi, vyřizovat drobné vzkazy, nebát se komunikace ve známém prostředí apod.